

Marian Płachecki

"Recepcja twórczości M.K. Sarbiewskiego w polskim Oświeceniu", Gertruda Wichary, "Pamiętnik Literacki" z.2 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 137

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) WAŻYK Adam: Dziwna historia awangardy (dokończenie).
"Twórczość" 1975 nr 7 s. 85-107.

Druga część eseju poświęconego dziejom awangardy poetyckiej dwudziestolecia międzywojennego. Autor omawia tu działalność poetycką i teoretyczną Tadeusza Peipera w latach 1922-1924; czerpiąc materiał z tomów "A" i "Żywe linie", próbuje określić krąg tematów charakterystycznych dla pierwszej serii "Zwrotnicy" i "Almanachu Nowej Sztuki"; przedstawia wydane w 1924 r. tomy poetów współpracujących z "Almanachem": Sterna, Brucza, Ważyka i Kurka. Esej zawiera także uwagi na temat "podstawowych dążeń awangardy", porusza też problemy związane z teoretycznymi wystąpieniami publikowanymi na łamach "Linii", wydawanej pod redakcją Jalu Kurka (1931-33) oraz ukazującego się w latach 1929-1930 pisma Brzękowskiego "L'Art Contemporain - Sztuka Współczesna". Zamykające esej rozdziały "Na uboczu" i "Nieznany teoretyk" ukazują zmiany, jakie zaszły w programie poetyckim Peipera po roku 1925 i przyczyny nikłej recepcji surrealizmu w poezji tego okresu.

BP/58/69

K.Z.

(II) WICHARY Gertruda: Recepcja twórczości M.K.Sarbielewskiego w polskim Oświeceniu. "Pamiętnik Literacki" 1975 z. 2 s. 143-157.

Świadectwem rosnącego, programowego zainteresowania Sarbielewskim w XVIII wieku było dążenie ówczesnych polskich wydawców do opublikowania całości dzieł tego autora (w tym także ineditów). Wszystkie edycje zostały przygotowane przez jezuitów, gdyż w niebłahym stopniu podnosiły zachwiany autorzytet zakonu. Autorka analizuje szczegółowo zawartość kolejnych wydań, zestawia je z edycjami poprzednimi, wskazuje pierwodruki, omawia także publikacje pojedynczych utworów w XVIII-wiecznych zbiorach poezji i w "Monitorze". Osobne rozdziały pracy przynoszą informacje o przekładach poezji oraz recepcji pism teoretycznych Sarbielewskiego. Konkluzją artykułu jest stwierdzenie, że "pisarzom i ideologom polskiego Oświecenia Sarbielewski - teoretyk i poeta - dostarczył uzasadnień i wzorców dla poezji jasnej i wykwiintnej, moralistycznej i wychowującej".

BP/58/70

M.P.